

Remppa

Mielenterveyskuntoutujan
asumisolot kuntoon

JOKAISELLA ON OIKEUS OMAAN KOTIIN

Oma koti on arjessa selviytymisen peruspilari. Tuttu ympäristö tukee erityisesti mielenterveyskuntoutujan henkistä jaksamista ja itsenäistä elämää. Mielenterveyskuntoutujan asuisolot pitää ottaa huomioon osana hänen hoitoaan ja kuntoutustaan samalla tavalla kuin fyysisesti vammautuneen ihmisenkin kohdalla.

Mielenterveyskuntoutujien yleinen asumistilanne on kohentunut viime vuosina, mutta se on edelleen huonompi kuin väestöllä yleensä. Katot vuotavat ja asunnoissa on homevaurioita. Myös suihkuja, saunoja ja lämmintä vettä puuttuu. Kaikkein yleisin toive on kuitenkin lämpimämpi asunto.

Asunnon korjaaminen edistää mielenterveyskuntoutujan itsenäistä elämää. Kun asumus tulee parempaan kuntoon, myös itsetunto paranee, kotona viihtyy ja sinne voi kutsua ystäviä.

Mielenterveyskuntoutujia on autettava siellä, missä he asuvat, jolloin kallista laitoshoidoa ei tarvita. Kuntoutujien asuntojen korjaus on kunnille taloudellisesti kannattavaa. Asuntojen korjaamisessa haetaan kuitenkin ihmisen arvoista elämää eikä säästöjä kuntien talouteen. Ihmisoikeuksiin kuuluu myös kohtuullinen asumisen taso.

MITEN LIIKKEELLE?

Jos oma tai läheisesi asunto tarvitsee kunnostusta, ota yhteyttä kunnan korjausneuvojaan. Hän selvittää asunnon korjaustarpeen ja neuvo rahoituksen järjestämisessä. Itä-Suomen läänissä toimii kaksi erityisesti mielenterveyskuntoutujia palvelevaa korjausneuvojaa, jotka antavat myös teknistä neuvontaa, etsivät tarvittaessa eri rahoituskanavia ja remontin suorittamiseen tarvittavat työntekijät.

Remontin alkuunpanijana voi olla myös potilas- tai omaisjärjestö tai sairaalan, terveyskeskuksen tai sosiaalitoimiston väki. Myös naapurit voivat kääntyä kunnan viranomaisten puoleen.

Lähtökohtana on kuntoutujan oma halu kohentaa asumistaan. Yhdessä neuvotellaan ja arvioidaan tilannetta, tarvetta, rahoitusta ja aikatauluja. Viime kädessä kuntoutuja itse päättää, tehdäänkö remontti vai ei.

MISTÄ RAHAT?

Mienterveyskuntoutujien asuntojen korjauskustannukset ovat vaihdelleet 700 ja 70 000 euron välillä, mutta keskimäärin selvittää 5 000 – 8 000 euron kustannuksin. Vanhaa korjattaessa tulee usein yllätyksiä vastaan. Niinpä kannattaa varautua siihen, että remontin aikana tarvitaan suunnitelmien muuttamista tai rahoituksen lisäämistä.

1. Valtion asuntorahasto (ARA) on pääasiallinen rahoittaja. Se rahoittaa 40 – 70 prosenttia toteutuneista kunnostuskustannuksista. Tämän lisäksi tarvitaan omarahoitusosuus, joka on siis 30 – 60 prosenttia kustannuksista.

- Vuosittainen ARA-tukien hakuaika päättyy maaliskuussa. Tukia myönnetään asuntojen korjaukseen, ei vuosihuoltoihin.
- ARA:lla on tietyt tulorajat, jotka vuonna 2004 ovat yhden hengen osalta 950 euroa/kk, kahden hengen 1 660 euroa/kk ja kolmelta 2 220 euroa/kk. Seuraavilta henkilöiltä kuukausitulojen rajat kasvavat 560 euroa/hlö.
- Tukea haetaan siitä kunnasta, jossa asunto sijaitsee. Valmiita lomakkeita on saatavana kunnan teknisestä toimistosta tai asuntotoimistosta.
- Kunnissa on korjausneuvoja ja rakennustarkastajia sekä asuntosihteeri, joilta saa neuvoja hakemuksen laatimisessa.
- ARA:n rahoituksesta saa tietoa internetistä osoitteesta www.ara.fi. Tai puhelimitse 020 49 0101. Osoite: PL 100, 00521 Helsinki.

2. Lisärahoitusta voi hakea kunnan sosiaalitoimistosta. Erityistä hakuaikaa ei ole. Jos psyykinen sairaus on vakava, voi kuntoutuja saada tukea kunnalta vammaispalvelulain nojalla.

3. Avustusta voi kysyä myös seurakunnilta.

4. Joskus apuun ovat tulleet myös hyväntekeväisyysjärjestöt.

5. Talkootyö ja tavaralahjoitukset vähentävät oman rahoituksen tarvetta. Naapurit ovat joskus osallistuneet remontiin talkoilla tai koneyötä, puutavaraa ja muita tarvikkeita lahjoittaen. Apua on tullut myös urakoitsijoilta, kauppaliikkeiltä ja paikallisilta maanviljelijöiltä.

REMPPA PALVELEE MIELENTERVEYSKUNTOUTUJAA

Remontin teettäminen koettelee ketä tahansa, saati sitten mielen-terveysongelmien kanssa kamppailevaa. Mielen-terveyden keskus-
liitto tarjoaa Itä-Suomen mielen-terveyskuntoutujille rakennusalan
ammattilaisten palveluja.

Mielen-terveyden keskusliiton korjausneuvojat kartoittavat kor-
jausta tarvitsevat kohteet, antavat teknistä neuvontaa, avustavat
korjauksiin liittyvien rahoitushakemusten laadinnassa, etsivät tar-
vittaessa eri rahoituskanavia ja remontin suorittamiseen tarvitta-
vat työntekijät. He ovat myös asukkaan asiamiehiä työn laadun
varmistamiseksi. Korjausneuvojien palvelut ovat ilmaisia.

Liiton korjausneuvojat toimivat Itä-Suomen läänin alueella, mut-
ta heihin voi ottaa yhteyttä myös muualta Suomesta. Kaksi miestä
ei ehdi liikkua Remppa-asioissa läänin ulkopuolella, mutta ilmaisia
neuvoja on kyllä saatavana.

Korjausneuvojien työ liittyy Mielen-terveyden keskusliiton Remp-
pa – Mielen-terveyskuntoutujien asuntojen korjausneuvontapro-
jektiin, joka kestää vuoteen 2006 saakka. Projektin rahoittaa Raha-
automaattiyhdistys.

OTA YHTEYTTÄ

Tapio Laine

korjausneuvoja, RKM
Puh. (015) 369 588, 050 500 4039
Otavankatu 18
50130 MIKKELI
tapio.laine@mtkl.fi

Pentti Hiekkala

korjausneuvoja, RKM
Puh. 040 511 8154
Minna Canthin katu 4 C
70100 KUOPIO
pentti.hiekkala@mtkl.fi

Mielen-terveyden keskusliitto

Malmin kauppatie 26
00700 Helsinki
Puh. (09) 351 600
Fax (09) 351 4364
etunimi.sukunimi@mtkl.fi